

Korreferátumok

1. Dr. Németh László rendőrorvos ezredes
BM egészségügyi csoportfőnök-helyettes

A referátumban elhangzottakhoz kapcsolódva hozzászólásomban a Belügyminisztérium egészségügyi szolgálatának és ezen belül is elsődlegesen a Belügyminisztérium Egészségügyi Csoportfőnökségének a társ fegyveres erők és testületek egészségügyi szerveivel kialakított kapcsolatáról, az együttműködés jelenlegi helyzetéről és formáiról, valamint az ezzel kapcsolatos tervekről kívánok a következőkben tájékoztatást adni.

Mielőtt az együttműködés és kapcsolat értékelését kezdeném, szükségesnek tartom, hogy rövid áttekintést adjak a Belügyminisztérium egészségügyi szolgálatának feladatáról, tevékenységéről, a Belügyminisztérium szervezetében kialakított helyzetéről és elfoglalt helyéről.

A felső fokú szakirányítást végző Egészségügyi Csoportfőnökség a BM Pénzügyi-Anyagi-Műszaki Főcsoportfőnökség szervezetében működik és közvetlen irányítását, felügyeletét a pénzügyi-anyag-műszaki miniszterhelyettes látja el.

Az Egészségügyi Csoportfőnökség feladatát tekintve a BM személyi állomány és az egyéb igényjogosultak egészségügyi ellátásának, a gyógyító-megelőző, a közegészségügyi-járványügyi, a hűnügyi és igazságügyi orvosi tevékenység, a munkavédelem, valamint az egészségügyi anyaggyártáskodás felső fokú szakirányító és felügyeleti szerve.

Az Egészségügyi Csoportfőnökség alárendeltségében – a Főcsoportfőnökség szervezetében, önálló szervként – működik a BM Korvin Ottó Kórház és Intézményei, amely a gyógyító-megelőző ellátás, az orvosi és egészségügyi továbbképzés, valamint a tudományos orvosi munka terén a BM egészségügyi szolgálatának alapintézménye. Közvetlen irányítását és felügyeletét a BM egészségügyi csoportfőnöke látja el.

A BM Korvin Ottó Kórház és Intézményei szervezetében a Gorkij-fasorban és a Budakeszi úton fekvőbeteg osztályok és diagnosztikai egységek, továbbá a Szakorvosi Rendelőintézet, az Egészségügyi Alkalmasságot Vizsgáló Osztály, a Központi Gyógyszertár, a Gyógyüdültetési Osztály, a Gazdasági Igazgatóság és a Hévízi Gyógyintézet működik.

Végül az Egészségügyi Csoportfőnökség szakirányítása alatt és az adott szerv vezetőjének alárendeltségében működnek a Belügyminisztérium központi és területi szerveinél létrehozott egészségügyi alapellátási egységek, amelyeknek alapvető feladata, hogy a központilag kiadott irányelvek alapján biztosítsák az illetékességi körükbe tartozók elsődorvosi ellátását és egészségvédelmét.

A budapesti és a megyei rendőr-főkapitányságokon levő egészségügyi szolgálatok az előbbieket mellett bűnügyi orvosi és igazságügyi orvosi tevékenységet is végeznek, hatékony segítséget nyújtva a bűnüldöző és igazságügyi szerveknek.

Az alapellátási egységek jelenlegi szervezete folyamatosan alakult ki, és ma már mindenütt, ahol azt a szerv létszáma, vagy területi adottsága megkívánja, alapellátási egység működik és azok többsége a belgyógyászati rendelés mellett fogászati és fizikóterápiás ellátást is biztosít.

Az Egészségügyi Csoportfőnökség, de saját területük vonatkozásában az egészségügyi intézmények és az alapellátási egységek is a szakmai munka eredményes végzése érdekében kapcsolatot tartanak fenn és együttműködnek a belügyi társszervekkel és testületekkel, valamint az Egészségügyi Minisztérium, a Magyar Néphadsereg, az Igazságügyi Minisztérium és a Munkásörsg, továbbá más állami és társadalmi szervek illetékes – azonos szintű – szakmai egységével.

Tulajdonképpen ezzel elérkeztem hozzászólásom céljához, a társszervekkel és testületekkel való együttműködésünk fejlődésének és jelenlegi helyzetének értékeléséhez.

Általánosságban elmondhatom, hogy az érintett szervekkel való együttműködést nemcsak a vonatkozó honvédelmi bizottsági határozat, a csoportfőnökségünk ügyrendje és a Belügyminisztérium Egészségügyi Szabályzatának kapcsolatos rendelkezése alapján tekintjük fontos feladatunknak, hanem ezt már a korábbiakban, e rendelkezéseket megelőzően is fontos és elengedhetetlen követelményként tartottuk számon.

Mind ezekből adódóan az egyes társszervekkel való kapcsolataink és együttműködésünk hosszú időszakokra tekint vissza, amelyről részleteiben az alábbiakat mondhatom el:

A Magyar Néphadsereg Egészségügyi Szolgálatfőnökség szakmai vezetésével, szerveivel és intézményeivel együttműködésünk különösen 1957 után vált rendszeresebbé és azt követően fejlődött jelentősebb mértékben.

Együttműködésünk főleg az elvi, szervezési és szabályozási kérdések koordinálására, az egymás szakmai kiképzésére, továbbképzésére és tudományos értekezletein való részvételre, a bctegyek kölcsönös kórházi elhelyezésére, a gyógyüdültetési férőhelyek biztosítására, a betöltetlen csapatorvosi helyeknek tartalékos orvosokkal való betöltésére irányult és irányul jelenleg is.

A 03/1974. BM-HM együttes utasítás kiadását követően az MN Egészségügyi Szolgálatfőnökséggel való együttműködésre külön javaslatot dolgoztunk ki, melynek realizálásához miniszterhelyettesi hozzájárulást kaptunk. A javaslatnak megfelelően az együttműködésnek több formája alakult ki.

A két szolgálat között vezetői szinten állandó kapcsolatot tartunk fenn az irányítószervi, az egészségügyi szervezési és szabályozási, valamint a közös érdeklődésre számot tartó gyógyító-megelőző, közegészségügyi-járványügyi, egészségügyi anyaggazdálkodási és az igazságügyi orvostani kérdésekben.

A rendkívüli időszak egészségügyi biztosításának kérdésében is folyamatosan együttműködünk és az ilyen jellegű összevonásokon kölcsönösen részt veszünk.

Az M anyagok biztosításában segítséget kapunk.

Más minisztériumok és országos hatáskörű szervek jogszabály-tervezetének véleményezésénél – az egységes állásfoglalás kialakítása érdekében – minden esetben koordinálunk egymással.

A fontosabb értekezletekre, szakmai megbeszélésekre kölcsönösen meghívjuk egymást. Rendszeresen részt veszünk a Magyar Néphadsereg továbbképző jellegű orvosi összevonásain.

A csapatorvosi problémák megoldására, főleg a határórség területén, évek óta jelenleg is jelentős számú sororost kapunk feladataink ellátásához. A csapatorvosi utánpótlás megfelelő biztosításának lehetőségeire vonatkozóan közös vizsgálatot végeztünk és ennek alapján tettünk javaslatot a kérdés rendezésére. Hosszú évek óta és jelenleg is tartalékos orvosokat biztosítanak részünkre, elsősorban a határórségnél mutatkozó orvoshiány pótlására.

Rendszeresen együttműködünk a szakmai továbbképzések biztosításában. A HM-től esetenként lehetőséget kapunk arra, hogy a BM orvosai és gyógyszerészei is részt vegyenek továbbképzésen a leningrádi katonai orvosi Kirov Katonai Akadémián. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy az egységes szemléletet, egymás megértését az egészségügyi harcászatban is hadrakészen biztosítani lehet. Ezenkívül a Központi Kórház és a Szolgálatfőnökség is felkérésre előadókat biztosít rendkívüli időszaki továbbképzéseinkre, segítséget kapunk egészségügyi tiszthelyettesek kiképzéséhez is.

Az állomány egészségügyi ellátása terén a lehetőségek szerint kölcsönösen segítséget adunk egymásnak. Így a különböző katonai kórházak igénybevételére a sor- és hivatásos állományúaknak is lehetősége van. Különösen az olyan betegek ellátása tekintetében támaszkodunk a Magyar Néphadsereg egészségügyi intézeteire, amelyek vonatkozásában kórházi profillal (elmegyógyászat, idegsebészet, bőrgyógyászat, szemészet, orr-fül-gégészet stb.) nem rendelkezünk. Ugyanakkor a BM egészségügyi intézetek igénybevételét folyamatosan és szükség szerint biztosítjuk a HM-dolgozóknak és igényjogosult családtagjainak.

Jelentős mértékben támaszkodunk a Magyar Néphadsereg Egészségügyi Szolgálatfőnökségre a gyógyüdültetés terén is, turnusonként évek óta beutalást 12 fő kap.

Mindezek mellett kölcsönösen támaszkodunk egymásra a különböző szabályzatok készítése és kiadása terén is. Így például a Szolgálatfőnökség rendelkezésére bocsátottuk a Belügyminisztérium Egészségügyi Szabályzatát, ugyanakkor az egészségügyi alkalmassági táblázatunk elkészítésénél lehetőséget kaptunk a HM alkalmassági utasítás egyes részeinek adaptálására.

Részleteiben egyeztetettük VII. ötéves tervi elképzeléseinket, s részletes tájékoztatást kaptunk a Központi Katonai Kórházban beindult rekonstrukcióról is. Ezzel együtt lehetővé vált a nagyértékű egyedi műszerek beszerzésének egyeztetése is.

Az Igazságügyi Minisztérium Büntetésvégrehajtás Országos Parancsnokság Egészségügyi Osztályával való kapcsolatunk is rendszeres, folyamatos és kezdete visszanyúlik arra az időre, amikor a BV Egészségügyi Osztály a Belügyminisztérium szerveként, a csoportfőnökségünk szakirányítása alatt működött.

Az együttműködés akkor kapott különösebb jelentőséget, amikor 1963-ban az Igazságügyminisztérium hatáskörébe került a büntetésvégrehajtás.

A 008/1963. számú I-M-BM együttes utasítás 11. pontja alapján a Belügyminisztérium egészségügyi szolgálata keretében biztosítjuk továbbra is a BV személyi állománya és nyugdíjasai, valamint azok családtagjai egészségügyi ellátását a belügyi dolgozókkal azonos feltételekkel.

A BV Egészségügyi Osztályának vezetőjével állandó kapcsolatot tartunk. Az elmúlt években különösen fokozódott együttműködésünk, mivel az Egészségügyi Osztály vezetőjének személyében változás történt. Az évenkénti országos vezetőorvosi értekezletre minden esetben meghívjuk a BV Egészségügyi Osztályának vezetőjét is. A csoportfőnökség által kiadásra kerülő rendelkezéseket részére megküldjük. A fontosabb elvi, szervezési és szabályozási kérdések megoldásában együttműködünk, segítséget nyújtottunk BV egészségügyi szolgálata egészségügyi szabályzatának elkészítéséhez részletesen informáltuk a VII. ötéves előkészítéséről is.

A Munkásórség Országos Parancsnokság Egészségügyi Osztályával kapcsolatunk, együttműködésünk rendszeres és hatékony.

A munkásórség Országos és Budapesti Parancsnoksága hivatásos állományának egészségügyi ellátását részben a Központi Állami Kórház, részben az MN és a BM egészségügyi intézetei biztosítják.

A Munkásórség Országos Parancsnokság Egészségügyi Osztályának vezetőjével együttműködésünk folyamatos, meghívjuk a vezető orvosi értekezletre és esetenként a különböző feladatok megoldásában kölcsönösen segítséget nyújtunk egymásnak.

Az elmondottak alapján a fegyveres erők és testületek egészségügyi szolgálataival fennálló együttműködésünket és kapcsolatunkat megfelelőnek és hasznosnak értékeljük.

A jobb és eredményesebb munka, együttműködés fokozása érdekében a jövőben az operatív kapcsolatok rendszeres fenntartása mellett is az időszakos érintkezés tematikusabbá tétele feltétlenül elősegítené a jobb együttműködést, hiszen az annavölgyi értekezlet után találkoztunk, vendégeink voltak a Szolgálatfőnökségtől a Korvin Ottó Kórházban, de meghívást kaptunk Állampusztára a BV Egészségügyi Osztály szervezésében, valamint a MOP-nál is zajlott találkozás az egészségügyi szolgálatok vezetői között. Ennek ellenére úgy érzem, hogy a tematikusság feltétlenül előbbre vinné együttműködésünket és talán a tudományos kutatás terén, főleg klinikai témákban

az együttműködés és a kölcsönös tájékoztatás a két tudományos orvosi bizottság között előbb és szorosabb lehetne.

Javaslom:

- az egészségügyi szolgálatok vezetőinek és az egészségügyi intézetek együttműködésének, kapcsolattartásának szervezettebbé és az eddigieknél is rendszeresebbé tételét;
- a párhuzamosságok elkerülése érdekében a tudományos kutatás terén a szorosabb együttműködés és kölcsönös tájékoztatás fokozását.

Az együttműködés megítélésünk szerint közvetve, de nagyon sok esetben közvetlenül is kihat személyi állományunk egészségügyi ellátására és egészségvédelmének fokozására. Megköszönve partnereink eddigi segítségét és az együttműködési készségét. Azon gondolatok jegyében fejezném be hozzászólásomat, hogy kérem a társ fegyveres erők és illetékes vezetőit, hogy segítsék elő közös törekvéseink, céljaink megvalósítását.

*2. Dr. Lapos Mihály vezérőrnagy
Magyar Néphadsereg hadtápfőnök első helyettese*

A Magyar Néphadsereg Hadtápfőnökség párt- és állami vezetése, és személy szerint Szórádi Zoltán vezérőrnagy elvtárs, a Magyar Néphadsereg hadtápfőnöke, miniszterhelyettes nevében megköszönöm az értekezletre való meghívást és szeretettel köszöntöm az értekezlet valamennyi résztvevőjét.

Az anyagi és technikai csoportfőnök elvtárs által megtartott vitaindító előadással a magunk részéről egyetértünk. Véleményünk szerint az előadás átfogóan értékelte az elmúlt tervidőszak eredményeit és jól felvázolta a jövő feladatait.

Referátumomban néhány, a hadtáp és szakszolgálatait érintő kérdésben egészítem ki az elhangzott előadást és kifejezem azokat a tennivalókat, amelyeket csak közös munkával leszünk képesek megoldani.

A 9/325/1981. HB vonatkozó határozata megszületésének fő indítéka a fegyveres erők és testületek fejlesztéséhez és fenntartásához szükséges anyagi és pénzeszközök hatékonyabb, centralizáltabb tervezésének és felhasználásának biztosítása. Tulajdonképpen ez képezi a magvát az együttműködés tartalmának.

Úgy ítéljük meg, hogy az együttműködéshez kedvező előfeltételeket biztosít az, hogy a Magyar Néphadsereg hadtápjá az elmúlt öt évben a tervfeladatait sikeresen teljesítette. Főbb ellátási területein - az e célra fordítható keretek hatékony felhasználásával, a belső tartalékok további feltárásával - biztosítottuk az 1980-ig elért színvonal megtartását, az MN állománya szolgálati és életkörülményei helyenkénti szerény mérvű javítását. Most, hogy a VI. ötéves tervet zártuk, véleményünk szerint is az együttműködésben a korábbi időszakhoz viszonyítva előbbre léptünk, és ezt az időszakot mindenképpen eredményesnek minősítjük. Ugyanakkor látjuk azt, hogy még jelentős mobilizálatlan tartalékokkal rendelkezünk.

Például a *raktárgazdálkodás* területén, amelyet az MN Hadtápfőnökség koordinál, az együttműködés kellőképpen szabályozott.

Az együtt-tárolás a hadtápanyagok közül üzemanyagokból és ruházati anyagokból a jelentősebb. Pl. az MN 1. Üzemanyag Raktár „M” üzemanyagot tárol a Bács-Kiskun megyei Rendőr Főkapitányság részére, az MN Ruházati Ellátó Központ ruházati anyagot a BM, illetve az IM Büntetésvégrehajtási Országos Parancsnökság szervei részére. Ezeket azonban csak kezdeti eredménynek tekinthetjük.

A bevezetett *diszpécserrendszerű szállítás, az anyagmozgatás és rakodásgépesítés, a konténeres szállítás is együttműködési lehetőséget kínál*. A szállítások közös tervezése, szervezése és végrehajtása, a közlekedési szaktechnikai eszközök (rakodógépek, egységtrakományképző eszközök) kölcsönös igénybe-